

Цитогенетическое тестирование — одна из составных характеристик племенной ценности животных.

Хромосомные aberrации, метафазные пластинки, двуядерные лимфоциты, лимфоциты с микроядрами, митотический индекс

CITOGENETICHESKOE TESTING OF HORSE OF THE RUSSIAN TROTTER BREED. Kostenco S., Starodyb L.

Citogeneticheskoe testing of — one from component descriptions of pedigree value of animals.

Chromosomal aberration, metaphase plates, twonuclear lymphotion, lymphotion with micronuclear, mitotical index

УДК 636.92

Г.А. КОЦЮБЕНКО

Институт розведення і генетики тварин УААН

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ВВІДНОГО СХРЕЩУВАННЯ ПРИ ПОКРАЩАННІ ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ КРОЛІВ

Досліджено ефективність застосування ввідного схрещування кролів порід різного напрямку продуктивності. Доведено доцільність використання кролів порід бельгійський велетень та новозеландська біла для збільшення живої маси молодняку.

Кролі, гетерозис, жива маса, порода, схрещування

Розведення і генетика тварин. 2009. № 43 © Г.А. Коцюбенко, 2009

Проблема дефіциту білка тваринного походження у нашій країні на сьогодні актуальна і потребує негайного розв'язання. Одним із шляхів може стати розвиток і удосконалення до сучасних світових технологій такої галузі тваринництва, як кролівництво. Кролівництво є високорентабельною галуззю. За відносно короткий термін, рік – півтора, окупаються витрати, а виробництво можна збільшити в 4 – 5 разів [1].

За своїми біологічними властивостями кролі – тварини скоростиглі та багатоплідні. У 120-денному віці молодняк комбінованих порід має масу 3,0 – 3,2 кг. При забійному виході 47 – 50% тушка важить 1,4 – 1,6 кг [2].

Одна кролиця за рік використання може привести 25 – 30 кроленят, що становить 45 – 50 кг кролятини. Враховуючи середню собівартість 1 ц (170 – 180 грн) та ціну реалізації (350 грн), рентабельність виробництва сягає більше 100%, що на сьогодні є найбільшою серед галузей тваринництва [3].

Останнім часом кролівництву приділялося мало уваги. У валовому виробництві тваринницької продукції країни кролівництво становить всього 0,7%. Припинили своє існування державні підприємства, погіршилася якість племінного поголів'я, а промислове кролівництво працює на 5 – 10% своїх можливостей.

Як вказує М.В. Хорунжий [4], на живий організм постійно впливають різні чинники зовнішнього середовища. Робота із селекції базового потомства доповнюється стратегією росту з метою отримання прибутку завдяки удосконаленню гібридних характеристик (ефекту гетерозису) та суміщенню сукупності селекційованих ознак у різних нащадків.

Виходячи з вищевикладеного, виникла потреба провести дослідження щодо ефективності застосування ввідного схрещування при покращанні продуктивних якостей кролів.

Матеріал і методика досліджень. Робота розпочата у ТОВ «Звірогосподарство «Рунас» Миколаївської області. Із кролиць, яких перевіряли, було сформовано дві групи тварин (n=50) породи білий велетень. Дослідну групу кролиць

спаровували з самцями породи бельгійський велетень, а контрольну – з єдинопородними самцями. З помісних та чистопородних кролиць знов формували в дві групи тварин (n= 50) і дослідну групу (помісні) покривали самцями породи новозеландська біла, а контрольну – самцями породи білий велетень. На наступному етапі досліджень сформовані групи самок спаровували з кролями породи білий велетень. Групи кролиць формувалися методом міні-стада. При цьому в трьох генераціях досліджували динаміку живої маси молодняку кролів з періодом у 30 днів. Тварин зважували індивідуально на медичних вагах з точністю до 50 г.

Результати досліджень. Результати досліджень живої маси молодняку кролів першої генерації наведено в табл. 1.

1. Динаміка розвитку живої маси молодняку кролів першої генерації

Вік, дні	Дослідна група, г		Контрольна група, г	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ
30	590 \pm 20,2*	19,3	490 \pm 21,3	20,1
60	1780 \pm 26,4*	22,8	1540 \pm 44,2	31,1
90	2420 \pm 31,1*	24,2	1820 \pm 38,1	36,6
120	3290 \pm 32,0*	30,4	2750 \pm 42,4	40,2

*Тут і далі P>0,999.

Отримані результати вірогідно довели ефективність прилиття крові бельгійського велетня. Так молодняк дослідної групи перебільшує за живою масою молодняк контрольної у вищевказані вікові періоди на 100; 240; 600; 540 г відповідно, що сприяє підвищенню продуктивності при забої на 20%. Така енергія росту пояснюється ефектом гетерозису. Значення середньоквадратичного відхилення не має великих коливань, що вказує на вирівняність приплоду.

У табл. 2 подано результати динаміки розвитку живої маси кролів другої генерації, до яких прилита кров новозеландської білої породи.

2. Динаміка розвитку живої маси молодняку кролів другої генерації

Вік, дні	Дослідна група, г		Контрольна група, г	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ
30	540 ± 24,2*	18,9	480 ± 22,4	22,1
60	1700 ± 28,9*	28,1	1530 ± 32,1	32,1
90	2200 ± 29,4*	29,4	1800 ± 33,4	37,2
120	3170 ± 31,8*	33,9	2760 ± 39,1	38,6

Наведені результати вказують на переваги молодняку дослідної групи над контрольною. У 30-денному віці середня жива маса помісних кролів перебільшує чистопородних на 70; в 60-денному – на 170; в 90-денному – на 400; в 120-денному – на 410 г.

При порівнянні кролів першої та другої генерацій спостерігається зменшення середніх показників живої маси у помісей другого прилиття на 9,3; 10,0; 4,3; 3,8% відповідно дослідних періодів. Напевно, це явище пов'язано з тим, що самці новозеландської породи кролів не набагато відрізнялися за живою масою від самців породи білий велетень і тим самим зменшили результати фландреризації. Але ж є і позитивний ефект схрещування з новозеландськими самцями. Так у молодняку поліпшилася густина хутра, що зменшує травматизм при утриманні кролів на сітчастій підлозі.

При репродуктивному схрещуванні (табл. 3) також простежується тенденція до зменшення живої маси.

3. Динаміка розвитку живої маси молодняку кролів третьої генерації

Вік, дні	Дослідна група, г		Контрольна група, г	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	σ
30	535 ± 22,2*	19,0	495 ± 23,2	19,3
60	1685 ± 29,9*	28,4	1530 ± 32,3	29,8
90	2175 ± 30,3*	30,1	1800 ± 34,8	32,6
120	3140 ± 30,8*	32,9	2760 ± 41,1	36,8

Порівняно з молодняком другої генерації, середня жива маса у кроленят дослідної групи зменшилася на 1%. У цілому, переваги дослідної групи над контрольною збережені. Так у віці 30 днів кроленята дослідної групи важать на 40 г більше, ніж контрольної; у віці 60 днів – більше на 155; у 90 днів – на 375; у 120 днів – на 380 г.

Висновки. Виходячи з вищевикладеного, доведено доцільність використання кролів порід бельгійський велетень та новозеландська біла для покращання продуктивних якостей. Жива маса молодняку дослідної групи збільшилася на 10 – 15% порівняно з контрольною. У наступних поколіннях простежується тенденція до зменшення живої маси у середньому на 5%.

1. *Помытко, В. Н.* Учебная книга кролиководы / В. Н. Помытко, В. Н. Александров. – М. : Агропромиздат, 1996. – С. 150–154.

2. *Сысоев, В. С.* Приусадебное кролиководство / В. С. Сысоев. – М. : Агропромиздат, 1990. – С. 96–104.

3. *Бала, В. І.* Кролівництво – перспективна галузь / В. І. Бала, Т. А. Донченко // Аграрні вісті. – 2002. – № 3. – С. 11–12.

4. *Хорунжий, М. В.* Поради кролівнику / М. В. Хорунжий. – К. : Урожай, 1988. – С. 43–45.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ВВОДНОГО СКРЕЩИВАНИЯ ПРИ УЛУЧШЕНИИ ПРОДУКТИВНЫХ КАЧЕСТВ КРОЛИКОВ. Коцюбенко А.

Исследована ефективність застосування ввідного скрещування порід кроликів різного напрямку продуктивності. Доказана целесобразність використання порід кроликів бельгійський великан і новозеландська біла для збільшення живої маси молодняка.

Кролики, гетерозис, живая масса, скрещивание

EFFICIENCY OF APPLICATION OF INTRODUCTION CROSSING AT IMPROVEMENT OF PRODUCTIVE QUALITIES RABBITS.

Kotsjubenko A.

Efficiency of application of introduction crossing rabbits a different direction of efficiency is investigated. The expediency of use of breeds rabbits the Belgian giant and New Zealand white for increase in alive weight of young growth is proved.

Rabbits, geterozis, alive weight, crossing

УДК 636.2.083.314/084.1.087

Р.В. КУР'ЯТА*

Інститут розведення і генетики тварин УААН

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ОПТИМІЗАЦІЇ
МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ
У БУГАЙЦІВ СТВОРЮВАНОЇ
СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ М'ЯСНОЇ
ПОРОДИ ЗА ПАСОВИЩНОГО
УТРИМАННЯ**

Вивчено ефективність оптимізації мінерального живлення у молодняку створюваної симентальської м'ясної худоби за пасовищного утримання в умовах лісостепової зони України. Підгодівля бугайців створюваної симентальської м'ясної породи згідно з новими уточненнями деталізованих норм солями дефіцитних у пасовищному кормі макро- (сірка) і мікроелементів (цинк, мідь, кобальт) вірогідно підвищила у них середньодобові прирости живої маси (без підгодівлі концентрова-

**Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент УААН В.П. Славоп.*

Розведення і генетика тварин. 2009. № 43

© Р.В. Кур'ята, 2009